

Bestyrelsens beretning for 2018.

100 året for Fredningsloven.

Landsforeningen satte 100 året for lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer på dagsordenen i løbet af 2018.

100-års jubilæet den 12. marts blev markeret med fredning af Frederiksberg Alle – på forslag af Landsforeningen.

I anledning af Bygningsfredningslovens 100-års fødselsdag inviterede Landsforeningen alle med interesse for, hvordan vi forvalter vore fredede og bevaringsværdige bygninger og haver, til konference den 25. september 2018 i Fællessalen på Christiansborg. 170 havde tilmeldt sig denne spændende konference.

Titlen på konferencen var: "Kulturarven skaber identitet – identitet skaber mennesker"

En række af landets mest vidende og engagerede personer belyste udfordringerne og betydningen af den fysiske kulturarv.

Kulturjournalist fra Kulturen på P1 Tore Leifer ledte os gennem eftermiddagen med kyndig hånd og uddybende spørgsmål.

Konferencen blev gennemført med støtte fra Realdania.

Mange kontakter blev skabt som følge af denne dag. Vi er nu i dialog med Kommunernes Landsforening om udfordringerne for de bevaringsværdige bygninger og kulturmiljøer. Vi er også i dialog med flere folketingspolitikere omkring mulighederne for at frede kulturmiljøer og om, hvilke tiltag, der er nødvendige for at sikre de historiske bykerner, så de ikke bliver ødelagt af nedrivninger og utilpasset nybyggeri.

Folkemødet på Bornholm

I samarbejde med Institut for Bygningskunst og Kultur KADK og Historiske Huse satte vi bygningsfredningsloven til debat og fejring på Folkemødet på Bornholm. Hvad gør bygningskulturen ved vores krop og sind? Hvilken rolle spiller den for identitet og fællesskab? Og hvad er det for følelser, der er på spil, når der opstår protester mod nedrivning eller ombygning af vores kulturarv? Politikere og fagfolk vendte disse spørgsmål.

Deltagere:

Dansk Folkeparti, Borgmester for Bornholms Regionskommune, Filantropidirektør i Realdania, formand for Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur, Institutleder for Institut for Bygningskunst og Kultur, KADK, Institutleder for Institut for bygningskunst og teknologi, Præsident for Bygningskultur Danmark / Historiske Huse.

Som festtalere deltog formand for Det Særlige Bygningssyn, formand for Foreningen af Bevaringshåndværkere og formanden for Rønne Byforening.

Debat i Arkitektforeningen:

Arkitekt Ulla Lund og Arkitektforeningen havde, i løbet af efteråret, arrangeret en foredragsrække: "STEDETS ÅND – bygningsfredning i 100 år". Formanden deltog i en paneldebat med:

Slots og Kulturstyrelsen, formand for Det Særlige Bygningssyn, præsident for Historiske Huse, Søren Vadstruparkitekt m.a.a. og Lektor. Institut. Bygningskunst og Kultur og Jens Bertelsen, arkitekt m.a.a. og partner i arkitektfirmaet Bertelsen & Scheving

Fredninger

Der er i 2018 indsendt fredningsforslag på: Omgivelserne til Kildeskovshallen i Gentofte, Fyns kunstmuseum, Bjørnebrønden i Nykøbing F, Boesdal kalkpyramide og omgivelser ved Faxe, Carl Nielsen Skolen i Aarslev på Fyn, Søviggaard ved Varde.

Stor tak til medlemmerne for det store, faglige og indsigtsfulde arbejde og engagement, der lægges i udvalgenes arbejde. Læs mere under rapporterne fra de enkelte udvalg.

En tak skal rettes til Peter Hee, som lægger et stort arbejde i Det Særlige Bygnings Syn.

Landsforeningen ser frem til at fortsætte det positive og konstruktive samarbejde med enhedschef Merete Lind Mikkelsen og øvrige medarbejdere i Slots- og Kulturstyrelsen.

Landsforeningen har i gennem hele året arbejdet ihærdigt for at fremføre behovet for en revidering af fredningsloven. Her lægger vi særligt vægt på at få indført differentierede fredninger.

Formandsmøde

Lørdag den 3. marts 2018 var mere end 35 aktive fra lokalforeningernes bestyrelser samlet til formandsmøde i Odense.

På formandsmødet satte vi fokus på, hvilke muligheder der er for at komme på forkant med sagerne og, hvordan foreningerne kan være med til at sætte dagsordenen i lokalområdet og, hvordan Facebook bruges på den mest effektive og bedste måde.

Der blev også sat fokus på, hvordan en by- og landskabsanalyse kan udarbejdes.

Under overskriften: "En fælles Sag" har Landsforeningen i begyndelsen af 2019 søgt fondsstøtte til en professionalisering af samarbejdet med lokalforeningerne. Vi afventer spændt resultatet af denne fondsansøgning.

Arkitekturens Dag

Flere af Landsforeningens medlemsforeninger deltog i markeringen af arkitekturens Dag den 1. oktober 2018. Vi blev dermed en del af det officielle program for dagen.

Som inspiration og baggrund var juni 2018's udgave af By & Land et temanummer om "Betydningsfulde haver". Vi opfordrede alle lokalforeninger til at benytte chancen for at arrangere besøg, debatter m.m. om haver, parker, alleer, grønne anlæg, gadekær mm.

For at falde ind under "Betydningsfulde Haver og Grønne Områder" skal det være "et menneskeskabt arkitektonisk værk, som bevidst er formet og planlagt i et landskab eller et byskab". Landsforeningen vil hermed øge opmærksomheden på de haver og grønne anlæg, som måske ikke er fredningsværdige, men som alligevel har store kvaliteter og er vigtige i en lokal sammenhæng. Således altså en pendant til de bevaringsværdige bygninger.

Lige som sidste år opfordrede Landsforeningen også foreningerne til at annoncere udflugten på Arkitektforeningens hjemmeside/platform.

Som opfølgning på temanummeret arrangerede Have- og Landskabsudvalget den 23. marts 2019 et inspirationsmøde om "Betydningsfulde haver". Mødet fandt sted i Odense.

Projekter

Unge blik på bygningsarven

Pilotprojektet er nu afsluttet og elever på to Københavnske gymnasier er blevet klogere på de bygninger, der omgiver os, og som fortæller historier, der påvirker os i hverdagen. Eleverne lærte om at analysere, vurdere og debattere vores fælles bygningsarv og arkitektur. Eleverne lærte om bygninger fra idé og opførelse til eventuel nedrivning. De hørte også om, hvordan det levede liv og det omgivne samfund kan aflæses direkte i bygningerne. På sigt skal eleverne se på, og tale om, bygningskultur på et oplyst grundlag og vide mere om, hvad der gør bygninger til kulturarv.

Projektet gennemførtes i samarbejde med Slots- og Kulturstyrelsen, Københavns museum og Landsforeningen. Iniz Tvillinggaard var projektansat.

Byens Hus

Landsforeningen har, i et samarbejde med Realdania By og Byg, efterspurgt bygninger, som med deres arkitektur eller misligholdelse skæmmer et væsentligt byrum eller gadeforløb. Projektets ide er at vise, at man for rimelige midler kan istandsætte nedslidte huse så de igen bliver et aktiv for område. Vi modtog i 2017 mange forslag fra hele landet med en fin geografisk og typemæssig spredning. I sensommeren 2018 blev et historisk byhus i Faaborg, på forslag af By og Land Faaborg og Omegn, udvalgt som det første "utilpassede" købstadshus. Strandgade 4 i Faaborg blev foreslået af vores lokaleforening: Foreningen By og Land Faaborg og Omegn. Strandgade 4 er blevet købt af Realdania med videresalg for øje. Det kom under, Realdania By og Bygs behandling i slutningen af 2018 og er i skrivende stund tæt på at være forvandlet til en spændende bolig. Husets facade er blevet renoveret og forhåbentligt kan forvandlingen inspirere til lignende tiltag i andre købstæder.

Præstegårde

Landsforeningen ønsker, dels overfor myndighederne og dels overfor det øvrige samfund, at få præstegårdens situation frem i lyset. Derfor har vi med udgangen af 2018 gennemført en undersøgelse af præstegårdene i Fyns Stift. Torben Lindegaard har været ankermand på dette projekt.

Undersøgelsen skal fortælle præstegårdenes historie, pege på de værste trusler imod deres kvaliteter og eksistens, og også anviser nogle muligheder. Præstegårdene har spillet en betydelig rolle i landets historie, og har sammen med kirkerne stor betydning for den lokale identitet. De er ikke alene markører i det fysiske landskab, men også i det "mentale" landskab. Vi har, i særdeleshed, forsøgt at beskrive deres store kvaliteter igennem en præsentation af 25 af de mest værdifulde præstegårde.

Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur ønsker, at det omgivende samfund i højere grad inddrages i afgørelserne om præstegårdenes skæbne, når der skal træffes beslutninger om deres fremtid. Præstegårdene er reelt hele samfundets eje, selvom beslutninger om nedrivninger, ombygninger og frasalgs foretages af menighedsråd, provstiudvalg og stiftsøvrighed. Nedrivninger er ikke kun et kirkeligt anliggende, da præstegårdene er en meget vigtig del af vores mest værdifulde kulturmiljøer.

Der har ikke fra myndighedernes side været synderlig opmærksomhed omkring denne sag, og der er i øvrigt heller ikke hos myndighederne megen viden om, hvilke unikke kvaliteter, der er indeholdt i denne truede kulturarv. Derfor vil foreningen med denne gennemgang endnu engang pege på vigtigheden af beskyttelse af kulturmiljøer i hele landet.

Undersøgelsen er gennemført med støtte fra skibsreder Carsten Brebøls Almennyttige Fond.

Resultatet af vores arbejde kan ses på vores hjemmeside.

Netværk for bindingsværk

Arbejdet i "Netværk for Bindingsværk" fik sin start i begyndelsen af 2017 og er nu kommet ind i en god gænge med regelmæssige netværksmøder og kurser. Det sker i et samarbejde med Kunstakademiets Arkitektskole i København, Center for Bygningsbevaring i Raadvad og Landsforeningen. I 2018 har der været afholdt netværksmøde om bulhuse og en bustur til fynske bindingsværksgårde. Søren Hossy er vores ankermand på dette projekt.

Netværk For Bindingsværk samler embedsmænd, museer, håndværkere og ejere i et netværk for alle med særlig interesse for bindingsværk. Støtten på 1 mio. kr. fra A P Møller-fonden løber til og med 2019

Landsforeningen deltog i den offentlige debat

Landsforeningen har ytret sig i landsdækkende aviser, på Facebook og i nyhedsbreve. Emnerne har bl.a. været

- byggeri af højhuse i, eller i nærheden af, historiske bykerner,
- behovet for ændring af fredningsloven
- energimærkning af bevaringsværdige bygninger
- CE-mærkning af genbrugsmursten skal udvides til også at omfatte -teglsten (tag) og genbrugstræ
- beskæringen af byfornyelsesmidlerne,
- affredning af Vikingskibshallen m.m.

Sekretariatet

Vi har igen i år haft travlt og det gælder i særdeleshed også sekretariatet, med Nanna Uhrbrand i spidsen.

Mette Nørgaard lægger mange kræfter i det meget omfattende arbejde med at fremtidssikre vores regnskabssystem og medlemsdatabase.

Iniz Tvillinggaard har afsluttet FBB-projektet og projektet Unge blikke.

Ole Kaa har, som frivillig, udarbejdet flere høringsvar og har afsluttet en hårdt tiltrængt oprydning på loft og sekretariat.

Tak for deres store arbejde og indsats på sekretariatet og for deres støtte til udvalgsformænd og -medlemmers arbejde.